

ระเบียบกระทรวงแรงงาน

ว่าด้วย การยัด आयัด และขายทอดตลาดทรัพย์สิน

ตามพระราชบัญญัติประกันสังคม พ.ศ. ๒๕๓๓ พ.ศ. ๒๕๔๘

โดยที่เป็นการสมควรกำหนดหลักเกณฑ์ วิธีการยัด आयัด และขายทอดตลาดทรัพย์สินของ นายจ้างซึ่งไม่นำส่งเงินสมทบหรือเงินเพิ่ม หรือนำส่งไม่ครบจำนวน

อาศัยอำนาจตามความในมาตรา ๕๐ วรรคสาม แห่งพระราชบัญญัติประกันสังคม พ.ศ. ๒๕๓๓ อันเป็นพระราชบัญญัติที่มีบทบัญญัติบางประการเกี่ยวกับการจำกัดสิทธิและเสรีภาพของบุคคล ซึ่งมาตรา ๒๕ ประกอบกับมาตรา ๓๕ และมาตรา ๔๘ ของรัฐธรรมนูญแห่งราชอาณาจักรไทย บัญญัติให้กระทำได้โดยอาศัยอำนาจตามบทบัญญัติแห่งกฎหมาย รัฐมนตรีว่าการกระทรวงแรงงานจึงวางระเบียบไว้ดังต่อไปนี้

ข้อ ๑ ระเบียบนี้เรียกว่า “ระเบียบกระทรวงแรงงานว่าด้วยการยัด आयัด และขายทอดตลาดทรัพย์สินตามพระราชบัญญัติประกันสังคม พ.ศ. ๒๕๓๓ พ.ศ. ๒๕๔๘

ข้อ ๒ ระเบียบนี้ให้ใช้บังคับตั้งแต่วันถัดจากวันประกาศในราชกิจจานุเบกษาเป็นต้นไป

ข้อ ๓ ให้ยกเลิกระเบียบกระทรวงมหาดไทยว่าด้วยการยัด आयัด และขายทอดตลาดทรัพย์สินของนายจ้างซึ่งไม่นำส่งเงินสมทบและหรือเงินเพิ่ม พ.ศ. ๒๕๓๔

ข้อ ๔ ระเบียบนี้ให้ใช้บังคับแก่ผู้รับเหมาตามมาตรา ๕๒ แห่งพระราชบัญญัติประกันสังคม พ.ศ. ๒๕๓๓ โดยอนุโลม

ข้อ ๕ ให้เลขานุการสำนักงานประกันสังคมเป็นผู้รักษาการตามระเบียบนี้ และให้มีอำนาจตีความวินิจฉัยปัญหา กำหนดหลักเกณฑ์และวิธีปฏิบัติเพื่อดำเนินการให้เป็นไปตามระเบียบนี้

ข้อ ๖ ในระเบียบนี้

“เลขานุการ” ให้หมายความรวมถึง ผู้ซึ่งเลขานุการมอบหมาย

“สำนักงาน” ให้หมายความรวมถึง สำนักงานประกันสังคมเขตพื้นที่ สำนักงานประกันสังคมจังหวัด สำนักงานประกันสังคมจังหวัดสาขา

“คำร้อง” หมายความว่า คำร้องคัดค้านการยึด आयัด และการขายทอดตลาดทรัพย์สิน

“ผู้ถูกยึด” หมายความว่า นายจ้าง บุคคลที่มีส่วนได้เสียและบุคคลภายนอกที่นายจ้างมีสิทธิเรียกร้องให้ชำระหนี้

หมวด ๑

การตรวจสอบทรัพย์สิน

ข้อ ๗ เมื่อนายจ้างไม่นำส่งเงินสมทบหรือเงินเพิ่ม หรือนำส่งไม่ครบจำนวน ให้พนักงานเจ้าหน้าที่เสนอต่อเลขานุการ เพื่อมีหนังสือเตือนให้นายจ้างนำส่งเงินสมทบหรือเงินเพิ่มที่ค้างชำระภายในกำหนดไม่น้อยกว่าสามสิบวัน นับแต่วันที่ได้รับหนังสือดังกล่าว และให้พนักงานเจ้าหน้าที่ดำเนินการตรวจสอบทรัพย์สิน รวมทั้งสิทธิเรียกร้องของนายจ้างและทรัพย์สินซึ่งมีเหตุอันควรเชื่อได้ว่าเป็นของนายจ้าง ได้แก่ ทรัพย์สินซึ่งอยู่ในความครอบครอง อำนาจสั่งการหรือสั่งจำหน่ายในทางการค้าหรือธุรกิจของนายจ้าง เป็นต้น

ข้อ ๘ ในกรณีที่ทำการตรวจสอบทรัพย์สินแล้ว นายจ้างไม่ได้้นำส่งเงินสมทบหรือเงินเพิ่มที่ค้างชำระ หรือนำส่งไม่ครบจำนวนภายในกำหนดตามหนังสือเตือนตามข้อ ๗ และถ้าเห็นสมควรยึด आयัดทรัพย์สินให้นำเสนอเลขานุการเพื่อพิจารณาออกคำสั่งเป็นหนังสือให้ยึด आयัดทรัพย์สิน ตามแบบทำระเบียบนี้

ถ้าไม่สามารถทำการตรวจสอบทรัพย์สินได้ทัน แต่เป็นกรณีให้เห็นสมควรยึด อายัดทรัพย์สิน
ให้บันทึกเหตุแห่งการนั้นและปฏิบัติตามวรรคหนึ่งโดยด่วน และระบุให้ยึด อายัดทรัพย์สินบรรดามี

ในกรณีที่มีเหตุต้องยึดหรืออายัดทรัพย์สินเพิ่มเติม ให้พนักงานเจ้าหน้าที่ดำเนินการยึดหรือ
อายัดทรัพย์สินเพิ่มเติม โดยอาศัยคำสั่งยึดหรืออายัดทรัพย์สินเดิมแล้วรายงานให้เลขาธิการทราบ

ข้อ ๕ ในกรณีที่เห็นว่าไม่ควรให้เลขาธิการมีคำสั่งยึด อายัดทรัพย์สินของนายจ้างรายใดให้
บันทึกข้อเท็จจริงและพฤติการณ์ทั้งปวง พร้อมทั้งความเห็นเสนอเลขาธิการเพื่อพิจารณา

หมวด ๒

การยึด อายัดทรัพย์สิน

ข้อ ๑๐ เมื่อเลขาธิการมีคำสั่งยึด อายัดทรัพย์สินของนายจ้างหรือผู้ใดแล้ว ให้พนักงาน
เจ้าหน้าที่ดำเนินการยึด อายัดทรัพย์สินดังกล่าวโดยไม่ชักช้า แล้วดำเนินการออกประกาศยึด อายัดทรัพย์สิน
นั้น ตามแบบทำยระเบียบนี้

ข้อ ๑๑ ให้ส่งคำสั่งยึด อายัดทรัพย์สิน ให้ผู้ถูกยึดทราบ ณ ภูมิลำเนาหรือถิ่นที่อยู่หรือ
สำนักงานของผู้ถูกยึด การส่งคำสั่ง ณ สถานที่อื่นให้ใช้ได้ต่อเมื่อ

(๑) ผู้ถูกยึดยอมรับคำสั่งยึด อายัดทรัพย์สิน

(๒) การส่งคำสั่งยึด อายัดทรัพย์สิน ได้กระทำ ณ สำนักงาน

ข้อ ๑๒ การส่งคำสั่งตามข้อ ๑๑ พนักงานเจ้าหน้าที่อาจส่งให้ผู้ถูกยึดโดยทางไปรษณีย์
ลงทะเบียนตอบรับ หรือนำไปส่ง ณ ภูมิลำเนา หรือถิ่นที่อยู่ หรือสำนักทำราชการของผู้ถูกยึดในระหว่างเวลา
พระอาทิตย์ขึ้นถึงพระอาทิตย์ตก หรือในเวลาทำการของผู้ถูกยึด ถ้าไม่พบตัวบุคคลดังกล่าว จะส่งให้แก่บุคคล
ใดซึ่งบรรลุนิติภาวะ ซึ่งอยู่หรือทำงานในบ้านเรือนหรือสำนักทำราชการที่ปรากฏว่าเป็นของผู้ถูกยึดก็ได้

ถ้าไม่อาจส่งตามวิธีในวรรคหนึ่งได้ ให้ปิดคำสั่งไว้ในที่ซึ่งเห็นได้ง่าย ณ ภูมิลำเนาหรือถิ่นที่อยู่หรือสำนักทำางานของผู้ถูกยึดเมื่อได้ดำเนินการดังกล่าว และเวลาได้ล่วงพ้นไปสิบห้าวันให้ถือว่า ผู้ถูกยึดได้รับคำสั่งแล้ว

ข้อ ๑๓ พนักงานเจ้าหน้าที่จะต้องดำเนินการยึด อาศัยทรัพย์สินในเวลาระหว่างพระอาทิตย์ขึ้นถึงพระอาทิตย์ตกในวันทำการงานปกติของผู้ถูกยึด เว้นแต่กรณีที่มีเหตุฉุกเฉินหรือจำเป็น โดยได้รับอนุญาตจากเลขาธิการ

ข้อ ๑๔ ในการปฏิบัติตามหน้าที่ของพนักงานเจ้าหน้าที่ตามระเบียบนี้ ถ้ามีผู้ขัดขวางหรือมีพฤติการณ์ว่าจะมีผู้ขัดขวาง ให้พนักงานเจ้าหน้าที่ร้องขอความช่วยเหลือจากเจ้าพนักงานตำรวจเพื่อการปฏิบัติตามหน้าที่ของพนักงานเจ้าหน้าที่สามารถดำเนินการต่อไปได้

ข้อ ๑๕ เมื่อได้ทำการยึดทรัพย์สินแล้ว ให้พนักงานเจ้าหน้าที่ปิดประกาศการยึดทรัพย์สินไว้ ณ สถานที่ยึด

ข้อ ๑๖ การยึดทรัพย์สินกรณียึดสังหาริมทรัพย์ให้นำเอาสังหาริมทรัพย์นั้นมาเก็บรักษาไว้ ณ สถานที่ใดหรือให้บุคคลใดรักษาไว้ตามที่เห็นสมควร หรือมอบไว้ในความอารักขาของผู้ถูกยึดหรือผู้ครอบครองทรัพย์สินนั้นอยู่ และแจ้งให้ผู้ถูกยึดทราบว่าการยึดทรัพย์สินประเภทนี้ครอบคลุมถึงดอกผลแห่งทรัพย์สินนั้นด้วย

การเก็บรักษาหรือรับฝากทรัพย์สินตามวรรคหนึ่ง ให้เป็นไปตามระเบียบที่เลขาธิการกำหนด

ข้อ ๑๗ เมื่อได้ยึดเรือกำปั่น หรือเรือที่มีระวางตั้งแต่หกตันขึ้นไป เรือกลไฟ หรือเรือยนต์มีระวางตั้งแต่ห้าตันขึ้นไป แพคนอยู่อาศัย ให้แจ้งการยึดไปยังกรมการขนส่งทางน้ำและพาณิชย์นาวีหรือนายทะเบียนแห่งท้องที่แล้วแต่กรณี

กรณียึดทรัพย์สินอื่นที่มีทะเบียนแสดงกรรมสิทธิ์ เช่น เครื่องจักร ยานพาหนะ ให้แจ้งการยึดไปยังนายทะเบียนแห่งทรัพย์สินนั้น

ข้อ ๑๘ การยึดอสังหาริมทรัพย์ ให้พนักงานเจ้าหน้าที่จัดทำโดยนำเอาหนังสือสำคัญ สำหรับทรัพย์สินนั้นมาเก็บรักษาหรือฝากไว้ ณ สถานที่ใดหรือให้บุคคลใดเก็บรักษาไว้ตามที่เห็นสมควรและแจ้งการ

ยึดนั้นให้ผู้ถูกยึด และเจ้าพนักงานที่ดินผู้มีหน้าที่ทราบ ถ้าหนังสือสำคัญยังไม่ได้ออกหรือไม่สามารถจัดหามาได้หรือหาไม่พบ ให้ถือว่าการที่ได้แจ้งการยึดต่อผู้ถูกยึดและเจ้าพนักงานที่ดินนั้นเป็นการยึดตามกฎหมายแล้ว การเก็บรักษาหรือฝากหนังสือสำคัญตามวรรคหนึ่ง ให้เป็นไปตามระเบียบที่เลขาธิการกำหนด การยึดอสังหาริมทรัพย์นั้น ครอบคลุมไปถึงเครื่องอุปกรณ์และดอกผลนิติบัญญัติของอสังหาริมทรัพย์นั้นด้วย เว้นแต่จะได้มีกฎหมายบัญญัติไว้เป็นอย่างอื่น ดอกผลธรรมดาที่นายจ้างจะต้องเป็นผู้เก็บเกี่ยวหรือบุคคลอื่นเก็บเกี่ยวในนามของนายจ้างนั้น เมื่อพนักงานเจ้าหน้าที่ได้แจ้งเป็นหนังสือให้ทราบขณะทำการยึดว่าจะทำการเก็บเกี่ยวเองแล้ว พนักงานเจ้าหน้าที่อาจจะให้เก็บเกี่ยวดอกผลนั้นได้เมื่อถึงกำหนดและทำการขายทอดตลาดต่อไป

ข้อ ๑๕ การดำเนินการยึดอสังหาริมทรัพย์ตามข้อ ๑๔ เช่น ที่ดิน ที่ดินพร้อมสิ่งปลูกสร้าง ห้องชุด ให้พนักงานเจ้าหน้าที่ดำเนินการยึด ณ สำนักงาน โดยไม่ต้องไป ณ สถานที่ทรัพย์ตั้งอยู่ เว้นแต่ในกรณีที่อยู่อสังหาริมทรัพย์ ที่จะยึดมีโครงสร้างซับซ้อน เช่น โรงแรม โรงงาน เป็นต้น

ข้อ ๒๐ ในการยึดที่ดินให้พนักงานเจ้าหน้าที่พิจารณาดำเนินการดังต่อไปนี้

(๑) ถ้าที่ดินยึดนั้นมีสิ่งปลูกสร้างหรือไม้ล้มลุกหรือธัญชาติอันจะเก็บเกี่ยวรวงผลได้คราวหนึ่งหรือหลายคราวต่อปี ซึ่งเป็นของผู้อื่นปลูกอยู่ ให้พนักงานเจ้าหน้าที่บันทึกถ้อยคำของเจ้าของสิ่งนั้นๆ ให้ปรากฏว่าปลูกโดยอาศัยสิทธิประการใด เป็นต้นว่า อาศัยหรือมีสัญญาเช่าต่อกัน ฯลฯ

(๒) ถ้าที่ดินมีไม้ยืนต้นให้พนักงานเจ้าหน้าที่จดชนิดและประมาณจำนวนต้นไม้มาด้วย ส่วนกรณีการยึดโรงเรือนหรือสิ่งปลูกสร้างอย่างอื่น ให้พนักงานเจ้าหน้าที่จดขนาดกว้างยาวและบรรยายสภาพแห่งสิ่งนั้นๆ ตามที่เห็นสมควร ถ้าเป็นสถานที่ให้เช่า ค่าเช่าเท่าใด

พนักงานเจ้าหน้าที่อาจนำเจ้าพนักงานที่ดินซึ่งตำแหน่งที่ดินหรือรังวัด เขตกว้างยาวของที่ดินที่ยึด แล้วให้พนักงานเจ้าหน้าที่จัดทำแผนที่จำลองไว้

ข้อ ๒๑ กรณีทรัพย์สินที่จะยึดติดภาระจำนองให้พนักงานเจ้าหน้าที่ยึดทรัพย์สินอื่นที่ไม่ติดภาระจำนองก่อน หากจำเป็นที่จะต้องยึดทรัพย์สินจำนอง ให้พนักงานเจ้าหน้าที่ทำการตรวจสอบว่าราคาทรัพย์สินดังกล่าวสูงกว่าหนี้จำนองหรือไม่ หากไม่สูงกว่าจำนองให้รายงานเลขาธิการ เพื่อไม่ยึดทรัพย์สินนั้น

ข้อ ๒๒ การยึด อาศัยทรัพย์สิน ให้ยึด อาศัยทรัพย์สินเฉพาะส่วนของนายจ้าง แต่ถ้ามีบุคคลอื่นเป็นเจ้าของรวมอยู่ด้วย และไม่ปรากฏว่าส่วนใดเป็นส่วนของนายจ้างให้ยึด อาศัยทรัพย์สินไว้ทั้งหมด

ข้อ ๒๓ เมื่อได้ยึดทรัพย์สินแล้ว ให้พนักงานเจ้าหน้าที่แสดงการยึดทรัพย์สินให้เห็นชัดเจน ดังนี้

(๑) สิ่งของให้ปิดหรือผูกแผ่นหมายเลขสิ่งของที่ยึดให้ตรงตามบัญชีทรัพย์สิน ถ้าเก็บสิ่งของเข้าหีบหรือตู้ได้ ให้เก็บรวบรวมไว้แล้วปิดหีบหรือตู้และปิดผนึกเครื่องหมายหรือประทับตราครั้งอีกชั้นหนึ่ง

(๒) สิ่งปลูกสร้างให้ปิดเครื่องหมายไว้ที่สิ่งปลูกสร้างดังกล่าว

(๓) สัตว์พาหนะ ปศุสัตว์ หรือสัตว์อื่น ให้ใช้สีทาที่เขาค้ำในหรือที่ตัวหรือจะใช้แผ่นเลขหมายผูกคอหรือค้อนเข้าคอกแล้วผูกเชือกปิดผนึกเครื่องหมายหรือประทับตราครั้งที่ประตูคอกไว้ก็ได้แล้วแต่จะเห็นสมควร แต่อย่าให้เป็นการขัดข้องต่อการเลี้ยงรักษาสัตว์

(๔) การยึดตู้นิรภัย หีบ หรือกำปั่นเก็บทรัพย์สิน ให้ทำการเปิดตรวจนับทรัพย์สินและประมาณการมูลค่าทรัพย์สินต่อหน้านายจ้าง ผู้ถูกยึด หรือผู้แทนนายจ้าง เมื่อดำเนินการแล้วเสร็จให้จัดเก็บทรัพย์สินพร้อมปิดผนึก เครื่องหมายหรือประทับตราครั้ง หากขณะดำเนินการดังกล่าวไม่ปรากฏตัวนายจ้าง ผู้ถูกยึด หรือผู้แทนนายจ้างให้ร้องขอเจ้าพนักงานตำรวจเป็นประจักษ์พยานในการเปิดตรวจนับทรัพย์สินและประมาณการมูลค่าทรัพย์สิน ถ้าไม่สามารถทำการเปิดตู้นิรภัย หีบหรือกำปั่นเก็บทรัพย์สินดังกล่าวได้ให้ผูกเชือกปิดผนึกเครื่องหมายหรือประทับตราครั้งไว้ ทั้งนี้ ให้ทำการเปิดตู้นิรภัย หีบหรือกำปั่นเก็บทรัพย์สินก่อนนำเสนอเลขอาชญากรรม เพื่อพิจารณาออกคำสั่งให้ขายทอดตลาดทรัพย์สิน ตามข้อ ๔๔ โดยวิธีการดังกล่าวข้างต้น

เมื่อพนักงานเจ้าหน้าที่ดำเนินการตาม (๑) , (๒) , (๓) หรือ (๔) แล้ว ให้บันทึกและถ่ายภาพเก็บไว้เพื่อเป็นหลักฐานในการยึดต่อไป

ข้อ ๒๔ ในกรณีที่นายจ้างมีสิทธิเรียกร้องต่อบุคคลภายนอกให้ชำระหนี้ เมื่อพนักงานเจ้าหน้าที่เห็นสมควรอาจเสนอเลขอาชญากรรมเพื่อสั่งอายัดสิทธิเรียกร้องนั้น โดยห้ามลูกหนี้ของนายจ้างมิให้ชำระเงินหรือส่งมอบทรัพย์สินแก่นายจ้าง แต่ให้นำมาชำระหรือส่งมอบแก่สำนักงานภายในเวลาที่กำหนดไว้

คำสั่งอายัดนั้นอาจออกให้ได้ไม่ว่าหนี้ของบุคคลภายนอกนั้นจะมีข้อโต้แย้ง หรือมีข้อจำกัดหรือเงื่อนไขหรือว่าได้กำหนดจำนวนไว้แน่นอนหรือไม่

ข้อ ๒๕ การอายัดสิทธิเรียกร้องแห่งรายได้เป็นคราวๆ นั้นรวมตลอดถึงจำนวนเงินซึ่งถึงกำหนดชำระภายหลังการอายัดนั้นด้วย

ถ้าสิทธิเรียกร้องของนายจ้างซึ่งมีต่อบุคคลภายนอกในอันที่จะเรียกให้ชำระเงินจำนวนหนึ่งนั้น มีการจำนองเป็นประกัน การอายัดสิทธิเรียกร้องให้รวมตลอดถึงการจำนองด้วย แต่ทั้งนี้พนักงานเจ้าหน้าที่ต้อง แจ้งคำสั่งอายัดนั้นไปยังเจ้าพนักงานที่เกี่ยวข้อง

ข้อ ๒๖ การอายัดสังหาริมทรัพย์อันมีรูปร่างและอสังหาริมทรัพย์ รวมทั้งสิทธิที่พึงหวงอันมีอยู่ในทรัพย์สินเหล่านั้น ซึ่งบุคคลภายนอกจะต้องส่งมอบหรือโอนมายังนายจ้างในภายหลัง และเมื่อได้ส่งมอบหรือโอนมาแล้ว ก่อนเอาทรัพย์สินหรือสิทธิเหล่านั้นออกขาย หรือจำหน่าย ในกรณีเช่นนี้พนักงานเจ้าหน้าที่มีอำนาจยึดบรรดาเอกสารทั้งปวงที่ให้สิทธิแก่นายจ้างในอันที่จะได้รับส่งมอบหรือรับ โอนทรัพย์สินหรือสิทธิเช่นว่ามานั้น

ในกรณีอายัดเงินที่บุคคลภายนอกจะต้องชำระให้แก่นายจ้างในภายหลัง ให้พนักงานเจ้าหน้าที่มีอำนาจยึดบรรดาเอกสารทั้งปวงที่ให้สิทธิแก่นายจ้างในอันที่จะได้รับชำระเงินเช่นว่านั้น

ข้อ ๒๗ เมื่อได้มีการยึดทรัพย์สินแล้ว สิทธิเรียกร้องของนายจ้างอันมีต่อบุคคลภายนอกนั้น ให้จัดการดังต่อไปนี้

(๑) ถ้าเป็นพันธบัตรและหลักทรัพย์ที่เป็นประกันซึ่งเป็นของนายจ้าง ที่ออกให้แก่ผู้ถือหรือออกในนามของนายจ้าง พนักงานเจ้าหน้าที่จะขอให้เลขาธิการมีคำสั่งอนุญาตให้จำหน่ายสิ่งเหล่านั้นตามรายการขานราคาในวันที่ขายก็ได้ หากสิ่งเหล่านั้นได้มีรายการขานราคากำหนดไว้ ณ สถานที่แลกเปลี่ยนหรือจะขายโดยวิธีขายทอดตลาดดังกล่าวกำหนดไว้ในหมวด ๕ ก็ได้ ถ้ามิได้ขอเช่นนั้นหรือคำขออนุญาตยกเลิกเสียให้ขายสิ่งเหล่านั้นโดยวิธีขายทอดตลาด

(๒) ถ้าเป็นตราสารเปลี่ยนมือ ให้พนักงานเจ้าหน้าที่ขอให้เลขาธิการมีคำสั่งอนุญาตให้จำหน่ายตามราคาที่ปรากฏในตราสาร หรือราคาที่ต่ำกว่านั้นตามที่พนักงานเจ้าหน้าที่เห็นสมควรกำหนด ถ้าเลขาธิการไม่เห็นด้วยให้นำตราสารนั้นขายทอดตลาด

(๓) ถ้าเป็นสิทธิเรียกร้องขอให้ชำระเงินจำนวนหนึ่งหรือเรียกให้ส่งมอบสิ่งของนอกจากที่กล่าวไว้ใน (๑) และ (๒) นี้ ให้พนักงานเจ้าหน้าที่อายัดตามข้อ ๒๔ ข้อ ๒๕ ข้อ ๓๘ หรือข้อ ๓๙ และจำหน่ายทรัพย์สินต่อไป

(๔) ถ้าเป็นสิทธิเรียกร้องอื่นๆ ให้พนักงานเจ้าหน้าที่ออกคำสั่งให้บุคคลซึ่งต้องรับผิดชอบในการชำระหนี้ตามสิทธิเรียกร้องนั้นมาพบ ถ้าบุคคลนั้นยินยอมชำระหนี้ให้แก่สำนักงานให้พนักงานเจ้าหน้าที่จัดบันทึกไว้ ถ้าบุคคลนั้นไม่มาหรือไม่ยินยอมชำระหนี้ดังกล่าวแล้ว ให้พนักงานเจ้าหน้าที่ขอให้เลขาธิการมีหนังสือแจ้งให้นายจ้างฟ้องตามเอกสารที่ได้ยึดนั้น ถ้าศาลพิพากษาถึงที่สุดให้นายจ้างชนะคดี นายจ้างต้องแจ้ง

ให้พนักงานเจ้าหน้าที่ทราบจำนวนเงินที่รับชำระหนี้จากการนั้นด้วย ถ้านายจ้างขัดขืนหรือเพิกเฉยไม่ใช่สิทธิ เรียกร้องดังกล่าว สำนักงานอาจใช้สิทธิเรียกร้องนั้นในนามของตนเองแทนนายจ้าง

ข้อ ๒๘ ถ้าคำสั่งอายัดนั้นไม่มีการคัดค้าน และบุคคลภายนอกมิได้ปฏิบัติตาม พนักงานเจ้าหน้าที่อาจขอให้เลขธิการออกคำสั่งบังคับแก่บุคคลภายนอกนั้นและดำเนินการไปเสมือนหนึ่งว่าบุคคลนั้นเป็นนายจ้าง

ถ้าค่าแห่งสิทธิเรียกร้องซึ่งอายัดไว้นั้นต้องเสื่อมเสียไปเพราะความผิดของบุคคลภายนอก เนื่องจากการไม่ปฏิบัติตามคำสั่งเลขธิการไม่ว่าด้วยประการใดๆ บุคคลภายนอกเช่นว่านั้นต้องรับผิดชอบใช้ค่าสินไหมทดแทนแก่สำนักงานเพื่อความเสียหายใดๆ ซึ่งเกิดขึ้นแก่สำนักงาน

ข้อ ๒๙ การประมาณราคาที่ดินให้พิจารณาตามหลักเกณฑ์เหล่านี้ประกอบกัน คือ

- (๑) ราคาที่ดินตามราคาประเมินของเจ้าพนักงานที่ดิน
 - (๒) ราคาซื้อขายกันในท้องตลาด
 - (๓) ราคาที่ดินท้องที่นั้นหรือท้องที่ใกล้เคียงถ้าสามารถตรวจสอบได้
 - (๔) ราคาซื้อขายหรือจำนองครั้งสุดท้ายของที่ดินที่ยึดหรือที่ดินข้างเคียง
- ทั้งนี้ ให้พิจารณาถึงความเหมาะสมโดยใช้ราคาที่สูงสุดเป็นเกณฑ์

ข้อ ๓๐ การประมาณราคาทรัพย์สินนอกจากที่ดิน ให้ประมาณตามราคาซื้อขายในท้องตลาดตามสภาพความเก่าใหม่ของทรัพย์สินนั้นๆ

ข้อ ๓๑ การประมาณราคาทรัพย์สินที่มีการจำนอง ให้ปฏิบัติเช่นเดียวกับข้อ ๒๙ แต่ให้หมายเหตุว่า จำนองเมื่อใด ต้นเงินและดอกเบี้ยเท่าใด เพื่อประกอบเป็นดุลพินิจในการยึดและขายทอดตลาดทรัพย์สิน

ข้อ ๓๒ ให้ผู้ถูกยึด หรือผู้แทนลงลายมือชื่อรับทราบการยึด อายัดทรัพย์สินนั้น ในกรณีที่ผู้ถูกยึด หรือผู้แทนลงลายมือชื่อไม่ได้ หรือไม่ยอมลงลายมือชื่อ ให้บันทึกเหตุแห่งการนั้นไว้

หมวด ๓

การร้องคัดค้านการยึด आयัดทรัพย์สิน

ข้อ ๓๓ ถ้าบุคคลใดอ้างว่าทรัพย์สินที่ยึดไว้มิใช่ทรัพย์สินของนายจ้าง ให้ยื่นคำร้องคัดค้านต่อ
เลขานุการตามแบบคำร้องท้ายระเบียบนี้ก่อนเอาทรัพย์สินนั้นออกขายทอดตลาด

ข้อ ๓๔ ในกรณีที่มีคำสั่งอายัดทรัพย์สินหรือสิทธิเรียกร้องอื่นอันมิใช่ตัวเงิน ถ้าผู้ที่จะต้อง
ปฏิบัติตามคำสั่งอายัดทรัพย์สินจะปฏิเสธไม่ส่งมอบทรัพย์สินที่อายัดหรือต้องการโต้แย้งหนี้ที่เรียกร้องเอา แก่
ตน ให้ยื่นคำร้องคัดค้านต่อเลขานุการตามแบบคำร้องท้ายระเบียบนี้ ภายในสิบสี่วันนับแต่วันที่ได้รับคำสั่งการ
อายัดทรัพย์สินหรือก่อนกำหนดการส่งมอบทรัพย์สินแล้วแต่กรณี

ข้อ ๓๕ ในกรณีที่มีคำสั่งอายัดเงิน ผู้ที่จะต้องส่งเงินตามคำสั่งอายัดจะปฏิเสธไม่ส่งมอบเงิน
หรือต้องการโต้แย้งหนี้ที่เรียกร้องเอาแก่ตน ให้ยื่นคำร้องคัดค้านต่อเลขานุการตามแบบคำร้องท้ายระเบียบนี้
ภายในสิบสี่วันนับแต่วันที่ได้รับคำสั่งนั้น

ข้อ ๓๖ เมื่อมีการยื่นคำร้องตามข้อ ๓๓ ข้อ ๓๔ หรือข้อ ๓๕ ให้พนักงานเจ้าหน้าที่
ดำเนินการตรวจสอบพยานหลักฐานและข้อเท็จจริงที่เกี่ยวข้องโดยเร็ว และเสนอความเห็นต่อเลขานุการเพื่อมี
คำสั่งวินิจฉัยชี้ขาด

ข้อ ๓๗ ในกรณีที่ไม้อาจดำเนินการตามข้อ ๓๖ ได้ พนักงานเจ้าหน้าที่อาจเสนอให้
เลขานุการมีคำสั่งอย่างหนึ่งอย่างใดเพื่อให้เรื่องเสร็จเด็ดขาดตามที่เห็นสมควร

ข้อ ๓๘ ในระหว่างรอคำสั่งตามข้อ ๓๖ หรือข้อ ๓๗ ให้พนักงานเจ้าหน้าที่งดขาย
ทอดตลาดหรือจำหน่ายทรัพย์สินไว้จนกว่าเลขานุการจะมีคำสั่งวินิจฉัยชี้ขาด เว้นแต่

(๑) สภาพของทรัพย์เป็นของสดของเสียได้ ให้พนักงานเจ้าหน้าที่จำหน่ายโดยวิธีอื่นตามที่
เห็นสมควร

(๒) สั่งห้ามทรัพย์สินที่ยึดไว้นั้นเก็บไว้นานไม่ได้ ให้พนักงานเจ้าหน้าที่เสนอเลขานุการออกคำสั่งขายทอดตลาดหรือจำหน่ายทรัพย์สินเช่นว่านี้โดยไม่ชักช้า

ข้อ ๓๘ เมื่อเลขานุการได้รับความเห็นที่เสนอตามข้อ ๓๖ หรือข้อ ๓๗ แล้ว ให้ดำเนินการอย่างหนึ่งอย่างใด ดังต่อไปนี้

(๑) ถ้าเห็นว่าคำร้องที่ยื่นมานั้นรับฟังไม่ได้หรือประวิงให้ชักช้า ให้ยกคำร้องของผู้ยื่นเสีย

(๒) ถ้าเห็นว่าคำร้องที่ยื่นมานั้นรับฟังได้ ให้มีคำสั่งถอนการยึดอายัดทรัพย์สิน หรือในกรณีที่มีการขายทอดตลาดหรือจำหน่ายทรัพย์สินตามข้อ ๓๘ ให้คืนเงินที่ขายทอดตลาดหรือจำหน่ายทรัพย์สินให้แก่นายจ้างหรือเจ้าของทรัพย์สินนั้น

(๓) ถ้าเห็นว่าคำร้องที่ยื่นมานั้นรับฟังได้เฉพาะบางส่วน ให้มีคำสั่งถอนการยึดอายัดทรัพย์สินเฉพาะในส่วนที่รับฟังได้ และให้นายจ้างหรือผู้นั้นปฏิบัติตามคำสั่งยึดอายัดทรัพย์สินในส่วนที่มีคำสั่งเพิกถอนต่อไป

เมื่อได้ดำเนินการตามวรรคหนึ่งแล้วให้เจ้าหน้าที่มีหนังสือแจ้งให้ผู้ยื่นคำร้องทราบโดยให้นำความในข้อ ๑๒ มาใช้บังคับโดยอนุโลม

ทั้งนี้ ให้แจ้งให้นายจ้างหรือบุคคลที่เกี่ยวข้องทราบว่า อาจอุทธรณ์หรือโต้แย้งคำวินิจฉัยหรือคำสั่งดังกล่าวได้ ภายในระยะเวลา ๑๕ วัน นับแต่วันที่ได้รับแจ้งคำสั่งหรือคำวินิจฉัยดังกล่าว

ข้อ ๔๐ ถ้าบุคคลภายนอกที่ได้รับคำสั่งอายัดทรัพย์สินปฏิเสธ หรือโต้แย้งหนี้ที่เรียกชื่อเอาแก่ตน เลขานุการอาจทำการสอบสวนและ

(๑) ถ้าเลขานุการเห็นว่าหนี้ที่เรียกชื่อนั้นมีอยู่จริง ให้มีคำสั่งให้บุคคลภายนอกปฏิบัติตามคำสั่งอายัด หรือ

(๒) ถ้าเลขานุการเห็นว่าเรื่องจะทำให้เสร็จเด็ดขาดไม่ได้โดยวิธีสอบสวน ให้มีคำสั่งอย่างอื่นใดในอันที่จะให้เรื่องเสร็จเด็ดขาดไปตามที่เห็นสมควร

ทั้งนี้ ให้แจ้งให้นายจ้างหรือบุคคลที่เกี่ยวข้องทราบว่า อาจอุทธรณ์หรือโต้แย้งคำวินิจฉัยหรือคำสั่งดังกล่าวได้ ภายในระยะเวลา ๑๕ วัน นับแต่วันที่ได้รับแจ้งคำสั่งหรือคำวินิจฉัยดังกล่าว

ถ้าคำสั่งอายัดทรัพย์สินนั้นไม่มีการคัดค้านหรือในกรณีที่เลขานุการมีคำสั่งตามข้อ ๓๖ หรือ ข้อ ๓๗ แล้ว และบุคคลภายนอกมิได้ปฏิบัติตามพนักงานเจ้าหน้าที่อาจขอให้เลขานุการออกคำสั่งบังคับแก่บุคคลภายนอกผู้นั้น และดำเนินการไปเสมือนหนึ่งว่าบุคคลนั้นเป็นนายจ้าง

ถ้าทรัพย์สินหรือค่าแห่งสิทธิเรียกร้อง ซึ่งอาจได้ต้องเสื่อมเสียไปเพราะความผิดของบุคคลภายนอกเนื่องจากไม่ปฏิบัติตามคำสั่งเลขธิการไม่ว่าด้วยประการใดๆ บุคคลภายนอกเช่นว่านั้นต้องรับผิดชอบใช้ค่าสินไหมทดแทนแก่สำนักงานเพื่อความเสียหายอย่างใดๆ ซึ่งเกิดขึ้นแก่สำนักงาน

หมวด ๔

การถอนการยึดหรืออายัดทรัพย์สิน

ข้อ ๔๑ เลขธิการอาจมีคำสั่งให้ถอนการยึดหรืออายัดทรัพย์สินในกรณีต่อไปนี้

(๑) เมื่อนายจ้างได้ชำระหนี้ครบถ้วนแล้ว หรือไม่มีหน้าที่ต้องชำระหนี้ต่อไป

(๒) เมื่อมีกรณีตามข้อ ๓๕(๒) หรือ (๓)

(๓) เมื่อภาระแห่งหนี้ลดลง เป็นผลให้นายจ้างต้องรับผิดชอบชำระหนี้เพียงบางส่วน และถ้าได้ถอนการยึด หรืออายัดทรัพย์สินไปบางรายการแล้ว ทรัพย์สินที่เหลือยังคงพอคุ้มหนี้ที่ยังค้างชำระ

(๔) เมื่อมีเหตุอื่นๆ ซึ่งเลขธิการพิจารณาเห็นสมควรเพื่อประโยชน์แห่งความยุติธรรม

ข้อ ๔๒ เมื่อเลขธิการมีคำสั่งตามข้อ ๔๑ แล้ว ให้พนักงานเจ้าหน้าที่ออกประกาศถอนการยึดหรืออายัดทรัพย์สินตามแบบแนบท้ายระเบียบนี้ และจัดส่งสำเนาคำสั่งและประกาศถอนการยึดหรืออายัดทรัพย์สินแก่ผู้ถูกยึดและเจ้าหน้าที่ที่เกี่ยวข้องโดยไม่ชักช้า

ให้นำความในข้อ ๑๒ มาใช้บังคับแก่การส่งเอกสารต่างๆ ตามวรรคหนึ่งโดยอนุโลม

ข้อ ๔๓ เมื่อเลขธิการมีคำสั่งถอนการยึดหรืออายัดทรัพย์สินแล้ว ให้พนักงานเจ้าหน้าที่แจ้งให้ผู้ถูกยึดมารับทรัพย์สิน หนังสือสำคัญสำหรับทรัพย์สิน หรือเอกสารที่ส่งคืนไป หรือพนักงานเจ้าหน้าที่จัดส่งให้ก็ได้ แล้วแต่จะพิจารณาเห็นสมควร

ให้พนักงานเจ้าหน้าที่ทำหลักฐานการคืนทรัพย์สินไว้เป็นหนังสือ

หมวด ๕

การขายทอดตลาดทรัพย์สิน

ข้อ ๔๔ เมื่อได้ทำการยึดทรัพย์สินหรือได้รับมอบทรัพย์สินตามคำสั่งอายัดแล้ว ให้พนักงานเจ้าหน้าที่เสนอต่อเลขาธิการเพื่อมีหนังสือเตือนให้นายจ้างนำส่งเงินสมทบหรือเงินเพิ่มที่ค้างชำระภายในกำหนดไม่น้อยกว่าสามสิบวันนับแต่วันที่ได้รับหนังสือดังกล่าว หากนายจ้างไม่ได้นำส่งเงินสมทบหรือเงินเพิ่มที่ค้างชำระ หรือนำส่งไม่ครบจำนวนภายในกำหนดดังกล่าวให้พนักงานเจ้าหน้าที่เสนอต่อเลขาธิการพิจารณาออกคำสั่งให้ขายทอดตลาดทรัพย์สินนั้น เว้นแต่กรณีตามข้อ ๓๘

เมื่อเลขาธิการมีคำสั่งให้ขายทอดตลาดแล้ว ให้พนักงานเจ้าหน้าที่ดำเนินการขายทอดตลาดได้จนกว่าจะเสร็จสิ้น โดยมีต้องดำเนินการตามวรรคหนึ่งอีก

ข้อ ๔๕ เมื่อเลขาธิการมีคำสั่งให้ขายทอดตลาดแล้ว ให้พนักงานเจ้าหน้าที่จัดทำประกาศขายทอดตลาดและให้ดำเนินการดังนี้

(๑) จัดส่งสำเนาประกาศขายทอดตลาดแก่ผู้ถูกยึด ตลอดจนบุคคลผู้มีส่วนได้เสียในการบังคับเอาแก่ทรัพย์สินที่จะขายทอดตลาดซึ่งทราบได้ตามทะเบียนหรือโดยประการอื่นตามที่เห็นสมควร โดยให้นำวิธีการส่งคำสั่งในข้อ ๑๒ มาใช้บังคับโดยอนุโลม

(๒) ปิดสำเนาประกาศขายทอดตลาดไว้โดยเปิดเผย ณ สถานที่ที่จะขาย สถานที่ที่ทรัพย์สินตั้งอยู่ที่ชุมนุมชนหรือสำนักงานแล้วแต่กรณี หรือสถานที่ราชการอื่นอันสมควรจะปิดไว้ก่อนขาย ไม่น้อยกว่าห้าวันและอาจโฆษณาในหนังสือพิมพ์หรือทางวิทยุกระจายเสียงก่อนวันขายตามที่เห็นสมควรด้วยก็ได้

ข้อ ๔๖ ประกาศขายทอดตลาดทรัพย์สินให้แสดงรายละเอียดดังนี้

(๑) วันเวลา สถานที่ที่จะขาย และรายละเอียดเกี่ยวกับทรัพย์สิน

(๒) ข้อสัญญา ค่าเดือน เงื่อนไขและเงื่อนไขการชำระเงิน

(๓) ข้อสัญญาผูกพันอันเป็นคุณแก่ทรัพย์สินนั้น หรือค่าภาระติดพันอันเกี่ยวค้างอยู่หรือเป็นทรัพย์สินที่มีดอกผลเกิดในระหว่างการยึดหรืออายัด

(๔) ชื่อผู้รับจ้างลง เงินค้ำและดอกเบี้ยที่ค้างชำระ และข้อความให้ผู้ซื้อต้องรับจ้างลงคิดไปด้วยในกรณีที่ขายทรัพย์สินอย่างติดจำนอง

ข้อ ๔๗ การกำหนดวันขายทอดตลาดทรัพย์สิน ให้นับตั้งแต่วันที่ลงในประกาศขายทอดตลาด โดยถือเกณฑ์ ดังนี้

(๑) ที่ดินไม่น้อยกว่าหนึ่งเดือน และไม่เกินสองเดือน

(๒) เรือ โรง สิ่งปลูกสร้างต่างๆ และทรัพย์สินรายใหญ่ ไม่น้อยกว่ายี่สิบวัน และไม่เกินหนึ่งเดือน

(๓) ทรัพย์สินอื่นๆ ไม่น้อยกว่าเจ็ดวัน และไม่เกินยี่สิบวัน

การกำหนดวันขายทอดตลาดทรัพย์สินตามวรรคหนึ่งพนักงานเจ้าหน้าที่จะกำหนดวันขายทอดตลาดทรัพย์สินครั้งอื่นไว้ในประกาศฉบับเดียวกันก็ได้

ข้อ ๔๘ ให้ทำการขายทอดตลาดทรัพย์สิน ณ ที่ตั้งสำนักงานหรือสถานที่ที่ทรัพย์สินตั้งอยู่ในกรณีที่จะทำการขาย ณ สถานที่อื่นนอกจากที่กำหนดในวรรคหนึ่ง ต้องได้รับความเห็นชอบจากเลขาธิการ

การรับเงินค่าขายทรัพย์สิน ไม่ว่าจะเป็นการขายทอดตลาดทรัพย์สิน ณ ที่ตั้งสำนักงานหรือสถานที่อื่นใด ให้เจ้าหน้าที่การเงินของสำนักงานหรือพนักงานเจ้าหน้าที่ผู้ขายทอดตลาดทรัพย์สินดำเนินการออกใบรับเงินตามแบบที่เลขาธิการกำหนดให้แก่ผู้ซื้อ และให้จัดทำรายงานการขายพร้อมทั้งสำเนาใบรับเงินเสนอต่อเลขาธิการ

ข้อ ๔๙ การขายทอดตลาดสุรามีน้ำสุราตั้งแต่สืบลิตรขึ้นไป ให้พนักงานเจ้าหน้าที่แจ้งขอความร่วมมือไปยังกรมสรรพสามิต สรรพสามิตจังหวัด หรือสรรพสามิตอำเภอ แล้วแต่กรณีล่วงหน้าก่อนวันขายพอสมควร เพื่อขอให้จัดเจ้าพนักงานสรรพสามิตมากำกับออกใบขนสุราให้แก่ผู้ซื้อด้วย

ข้อ ๕๐ การขายทอดตลาดทรัพย์สินประเภทโบราณวัตถุ ได้แก่ พระพุทธรูป หนังสือฉบับเขียนโบราณ ภาพประวัติศาสตร์ วรรณกรรม เป็นต้น ให้พนักงานเจ้าหน้าที่ส่งสำเนাপระกาศขายทอดตลาดทรัพย์สินนั้นไปยังเจ้าหน้าที่พิพิธภัณฑสถานแห่งชาติด้วย

ข้อ ๕๑ การขายทอดตลาดทรัพย์สินที่มีการจำนองคิดให้ขายอย่างติดจำนอง

ถ้ามีเหตุผลที่เหมาะสมและเป็นประโยชน์ต่อทุกฝ่ายที่เกี่ยวข้องเลขาธิการอาจกำหนดให้ขายทอดตลาดทรัพย์สินอย่างติดจำนองโดยวิธีการอื่น นอกเหนือจากวิธีการตามวรรคหนึ่งก็ได้

ข้อ ๕๒ การขายทรัพย์สินอย่างติดจำนองให้ประกาศแสดงชื่อผู้รับจำนองพร้อมทั้งต้นเงินและดอกเบี้ยที่ยังค้างชำระจนถึงวันขายและข้อความว่าผู้ใดซื้อทรัพย์สินนั้นต้องรับภาระในหนี้จำนองไปด้วยโดยชัดเจน

ข้อ ๕๓ การขายทรัพย์สินอย่างติดจำนองโดยวิธีตั้งราคาขั้นต่ำ ให้พนักงานเจ้าหน้าที่กำหนดราคาขั้นต่ำที่จะขายลงไว้ในประกาศ โดยคำนวณต้นเงินและดอกเบี้ยจำนองซึ่งยังค้างชำระแก่ผู้รับจำนองจนถึงวันขายกับค่าใช้จ่ายค่าธรรมเนียมในการยึด อาศัย และขายทอดตลาดทรัพย์สินนั้น

ข้อ ๕๔ ในการขายทอดตลาดทรัพย์สิน ให้มีพนักงานเจ้าหน้าที่ไม่น้อยกว่าสามคนร่วมกันในการดำเนินการขาย ทั้งนี้ ก่อนเริ่มต้นขายทอดตลาด ให้ปักธงเครื่องหมายขายทอดตลาดตามาก รุก ณ สถานที่ขายทรัพย์สิน อ่านประกาศโฆษณาการขาย และดำเนินการขายทอดตลาดทรัพย์สิน ณ ที่นั้น โดยเปิดเผย

ทั้งนี้ พนักงานเจ้าหน้าที่อาจกำหนดเงื่อนไขที่เป็นประโยชน์แก่การขายทอดตลาดก็ได้

ข้อ ๕๕ ให้พนักงานเจ้าหน้าที่ แจ้งให้บรรดาผู้เข้าสู้ราคา ซึ่งมีได้เข้าสู้ราคาในนามของตนเอง แต่กระทำการแทนบุคคลอื่นแสดงใบมอบอำนาจก่อนเข้าสู้ราคา มิฉะนั้นให้ถือว่าผู้เข้าสู้ราคาได้กระทำในนามของตนเองและหากเป็นกรณีที่ต้องมีการจดทะเบียนโอนกรรมสิทธิ์ ผู้เข้าสู้ราคาซึ่งประมูลได้จะขอให้เปลี่ยนใส่ชื่อบุคคลอื่นเป็นผู้ซื้อโดยอ้างว่าตนเป็นเพียงตัวแทนมิได้

ข้อ ๕๖ ให้พนักงานเจ้าหน้าที่จัดการให้ผู้เข้าสู้ราคาทุกคนจดแจ้งชื่อ ที่อยู่ และแสดงหลักฐานบัตรประจำตัวประชาชนหรือบัตรประเภทอื่นที่ทางราชการออกให้ พร้อมทั้งลงลายมือชื่อแสดงความประสงค์เข้าสู้ราคาก่อนดำเนินการขายทรัพย์สินแต่ละรายการ

ข้อ ๕๗ ในการขายทอดตลาด ให้พนักงานเจ้าหน้าที่ปฏิบัติ ดังนี้

(๑) การขายทอดตลาดทรัพย์สินที่มีหลายสิ่งด้วยกันให้แยกขายทีละสิ่งต่อเนื่องกันไป เว้นแต่

ก. สัมหาริมทรัพย์ซึ่งมีราคาเล็กน้อย พนักงานเจ้าหน้าที่มีอำนาจรวมขายเป็นกองๆ ได้

ข. สั่งห้ามทรัพย์สินหรือสั่งห้ามทรัพย์สินสองสิ่งหรือว่านั้นขึ้นไป พนักงานเจ้าหน้าที่มีอำนาจรวมขายไปด้วยกันได้เมื่อเป็นที่คาดหมายได้ว่า เงินรายได้ในการขายทอดตลาดจะเพิ่มขึ้นเพราะเหตุ นั้น

(๒) การขายทอดตลาดอสังหาริมทรัพย์รายใหญ่ และทรัพย์สินนั้นอาจแบ่งแยกออกได้เป็นส่วนๆ พนักงานเจ้าหน้าที่มีอำนาจขายทรัพย์สินนั้นเป็นส่วนๆ ได้ ในเมื่อเป็นที่คาดหมายได้ว่าเงินรายได้ในการขายทอดตลาดทรัพย์สินบางส่วนจะเพียงพอแก่การชำระหนี้ทั้งหมดตามข้อ ๘๓ หรือว่าเงินรายได้ทั้งหมดจะเพิ่มขึ้นเพราะเหตุ นั้น

(๓) การขายทอดตลาดทรัพย์สินหลายสิ่งด้วยกัน พนักงานเจ้าหน้าที่มีอำนาจกำหนดลำดับที่จะขายทรัพย์สินนั้น

หากบุคคลผู้มีส่วนได้เสียในทรัพย์สินซึ่งจะต้องขายทอดตลาดร้องขอให้พนักงานเจ้าหน้าที่รวมหรือแยกทรัพย์สินหรือขอให้ขายทรัพย์สินนั้นตามลำดับที่กำหนดไว้หรือจะร้องคัดค้านการขายของพนักงานเจ้าหน้าที่ใน (๑) ถึง (๓) และพนักงานเจ้าหน้าที่ไม่เห็นควรปฏิบัติตามคำร้องขอหรือคำคัดค้านนั้นให้แจ้งให้ผู้ร้องหรือผู้คัดค้านดำเนินการยื่นคำร้องต่อเลขาธิการภายในสองวันนับแต่วันที่พนักงานเจ้าหน้าที่ปฏิเสธ เพื่อให้เลขาธิการมีคำสั่งชี้ขาดในเรื่องนั้น และให้พนักงานเจ้าหน้าที่เลื่อนการขายไปจนกว่าเลขาธิการจะได้มีคำสั่งหรือจนกว่าจะพ้นระยะเวลาซึ่งให้ยื่นคำร้องต่อเลขาธิการแล้ว

ข้อ ๕๘ การขายทอดตลาดให้พนักงานเจ้าหน้าที่แสดงความตกลงขาย ด้วยวิธีเคาะไม้หรือด้วยแสดงกิริยาอย่างใดอย่างหนึ่งตามจารีตประเพณีในการขายทอดตลาด

หากผู้มีส่วนได้เสียในการขายทอดตลาดทรัพย์สินรายการใดคัดค้านในเรื่องการขายไม่ชอบ ก็ให้คัดค้านก่อนการเคาะไม้หรือก่อนการแสดงความตกลงการขายด้วยวิธีอย่างอื่นแล้วให้พนักงานเจ้าหน้าที่ดำเนินการขายไปโดยแจ้งให้ผู้สู้ราคาสูงสุด และผู้คัดค้านทราบถึงผลของการขายว่าเป็นไปตามคำวินิจฉัยของเลขาธิการและให้พนักงานเจ้าหน้าที่บันทึกเพื่อเสนอเลขาธิการพิจารณา เมื่อเลขาธิการมีคำวินิจฉัยประการใดให้พนักงานเจ้าหน้าที่แจ้งให้ผู้สู้ราคาสูงสุดและผู้คัดค้านทราบ

หากผู้มีส่วนได้เสียในการขายทอดตลาดทรัพย์สินรายการใดคัดค้านในเรื่องราคาขายที่ดี ก่อนที่พนักงานเจ้าหน้าที่จะเคาะไม้ขายให้แก่ผู้เสนอราคาสูงสุดที่เห็นว่าเป็นราคาที่สมควรขายได้ ผู้คัดค้านอาจคัดค้านว่าราคาคงกล่าวจะมีจำนวนต่ำเกินไปสมควร ในกรณีเช่นว่านี้ให้พนักงานเจ้าหน้าที่เลื่อนการขายทอดตลาดทรัพย์สินไป เพื่อให้ผู้มีส่วนได้เสียไม่ว่าจะเป็นบุคคลที่คัดค้านหรือไม่ก็ตาม หาผู้ซื้อที่จะเสนอซื้อในราคาที่บุคคลดังกล่าวต้องการมาเสนอซื้อในการขายทอดตลาดทรัพย์สินครั้งต่อไป โดยให้ผู้เสนอราคาสูงสุดต้องผูกพันกับการเสนอราคาคงกล่าวเป็นระยะเวลาสามสิบวันนับแต่วันที่เสนอราคาดังกล่าว และในการขายทอดตลาด

ทรัพย์สินครั้งต่อไป หากมีผู้เสนอราคาสูงสุดในจำนวนไม่สูงกว่าจำนวนที่ผู้เสนอราคาสูงสุดได้เสนอในการขายทอดตลาดทรัพย์สินครั้งก่อน หรือไม่มีผู้ใดเสนอราคาเลย ให้พนักงานเจ้าหน้าที่เคาะไม้ขายให้แก่ผู้เสนอราคาสูงสุดในการขายทอดตลาดทรัพย์สินครั้งก่อน แต่หากมีผู้เสนอราคาสูงสุดในการขายทอดตลาดทรัพย์สินครั้งต่อไปในจำนวนสูงกว่าจำนวนที่ผู้เสนอราคาสูงสุดได้เสนอในการขายทอดตลาดทรัพย์สินครั้งก่อน ให้พนักงานเจ้าหน้าที่เคาะไม้ขายให้แก่ผู้เสนอราคาสูงสุดในการขายทอดตลาดทรัพย์สินนั้น

ข้อ ๕๕ ในการขายทอดตลาดให้พนักงานเจ้าหน้าที่ร้องขานจำนวนเงินที่มีผู้สู้ราคาสุดท้ายครั้งที่หนึ่ง สามถึงสี่พัน ถ้าไม่มีผู้สู้ราคาสูงขึ้น ให้ร้องขานเป็นครั้งที่สองอีกสามถึงสี่พัน ถ้าไม่มีผู้สู้ราคาสูงกว่านั้น และได้ราคาพอสมควรก็ให้ลงคำ “สาม” พร้อมกับแสดงความตกลงขายตามข้อ ๕๔ วรรคหนึ่ง แต่ถ้าก่อนแสดงความตกลง ขายมีผู้สู้ราคาขึ้นไปอีก ก็ให้ร้องขานราคารุนั้นตั้งต้นใหม่ตามลำดับดังกล่าวแล้ว

ข้อ ๖๐ ถ้าผู้เข้าสู้ราคาถอนคำสู้ราคาของตนเสียก่อนมีการแสดงความตกลงขายตามข้อ ๕๔ วรรคหนึ่ง ให้พนักงานเจ้าหน้าที่ตั้งต้นขายใหม่

ข้อ ๖๑ หากพนักงานเจ้าหน้าที่เห็นว่า ราคาซึ่งมีผู้สู้ราคาสูงสุดนั้นยังไม่เหมาะสมตามสภาพตลาดในการขายแต่ละครั้งพนักงานเจ้าหน้าที่อาจถอนทรัพย์สินจากการขายทอดตลาดได้

ในกรณีที่บุคคลผู้มีส่วนได้เสียในการขายทอดตลาดทรัพย์สินเห็นว่าราคาที่ได้จากการขายทอดตลาดทรัพย์สินมีจำนวนต่ำเกินสมควร และการขายทอดตลาดทรัพย์สินในราคาต่ำเกินสมควรนั้นเกิดจากการคบคิดกันฉ้อฉลในระหว่างผู้ที่เกี่ยวข้องในการเข้าสู้ราคาหรือความไม่สุจริตหรือความประมาทเลินเล่ออย่างร้ายแรงของพนักงานเจ้าหน้าที่ในการปฏิบัติหน้าที่ บุคคลดังกล่าวอาจยื่นคำร้องต่อเลขาธิการ เพื่อขอให้มีการเพิกถอนการขายทอดตลาดทรัพย์สินตามแบบที่เลขาธิการกำหนดตามหมวดนี้ และเมื่อเลขาธิการพิจารณาแล้วเห็นว่าคำร้องรับฟังได้ ให้เลขาธิการมีคำสั่งอนุญาตตามคำร้องหรือแก้ไขหรือมีคำสั่งกำหนดวิธีการอย่างใดตามที่เลขาธิการเห็นสมควร ภายในกำหนดเก้าสิบวันนับแต่วันได้รับคำร้องนั้น

การยื่นคำร้องตามวรรคสอง ต้องไม่ช้ากว่าสิบห้าวันนับแต่วันที่ทราบข้อความหรือพฤติการณ์อันเป็นมูลแห่งข้ออ้างนั้น แต่ทั้งนี้ผู้ยื่นคำร้องต้องมีได้ดำเนินการอันใดขึ้นใหม่หลังจากได้ทราบเรื่องฝ่าฝืนต่อระเบียบนี้แล้ว หรือต้องมีได้ให้สัตยาบันแก่การกระทำนั้น

ในการยื่นคำร้องต่อเลขาธิการตามวรรคสอง หากมีพยานหลักฐานเบื้องต้นแสดงว่าคำร้องนั้นไม่มีมูลและยื่นเข้ามาเพื่อประวิงให้ชักช้า เมื่อเลขาธิการเห็นสมควรหรือบุคคลอื่นที่อาจได้รับความเสียหายเนื่องจากการยื่นคำร้องดังกล่าวร้องขอ เลขาธิการมีอำนาจที่จะสั่งให้ผู้ยื่นคำร้องวางเงินตามจำนวนและภายใน

ระยะเวลาที่เลขธิการเห็นสมควรกำหนด เพื่อเป็นประกันความเสียหายที่อาจเกิดขึ้นแก่สำนักงานหรือบุคคลอื่นที่เกี่ยวข้อง ถ้าผู้ยื่นคำร้องไม่ปฏิบัติตามคำสั่งของเลขธิการให้เลขธิการมีคำสั่งยกคำร้องนั้นเสีย คำสั่งของเลขธิการให้เป็นที่สุด

ข้อ ๖๒ ในกรณีที่พนักงานเจ้าหน้าที่มีเหตุสงสัยว่าผู้ใดเข้าสู่ราคาโดยไม่สุจริตก็ดี หรือไม่สามารถจะชำระราคาได้ก็ดี ให้ตรวจสอบให้ได้ความจริงเสียก่อนจึงแสดงความตกลงขาย

ข้อ ๖๓ เมื่อพนักงานเจ้าหน้าที่แสดงความตกลงขายแล้ว ให้แจ้งให้ผู้ซื้อชำระเงินทันที เว้นแต่ที่ดินหรือทรัพย์สินอย่างอื่นซึ่งมีราคาตั้งแต่หนึ่งหมื่นบาทขึ้นไป อาจผ่อนผันให้ผู้ซื้อวางเงินมัดจำก่อนไม่น้อยกว่าร้อยละสิบห้าของราคาซื้อ และทำสัญญาชำระส่วนที่ค้างภายในเวลาไม่เกินสิบห้าวันก็ได้ เมื่อได้รับชำระเงินครบถ้วนแล้วจึงให้ออมนอภทรัพย์สินนั้นแก่ผู้ซื้อ

ข้อ ๖๔ การขายทอดตลาดทรัพย์สินประเภทซึ่งผู้ยึดถือครอบครองจะต้องได้รับอนุญาตจากเจ้าพนักงานตามกฎหมายก่อน ได้แก่ อาวุธปืน เป็นต้น ให้พนักงานเจ้าหน้าที่แจ้งให้ผู้ซื้อวางเงินมัดจำไว้ก่อนไม่น้อยกว่าร้อยละสิบห้าของราคาซื้อ และจัดการนำไปอนุญาตมาแสดงภายในหนึ่งเดือนพร้อมทั้งใช้เงินที่ค้างชำระให้ครบ

ข้อ ๖๕ ถ้าผู้ซื้อไม่ชำระเงินหรือไม่วางเงินมัดจำหรือชำระเงินไม่ครบตามข้อสัญญา ให้พนักงานเจ้าหน้าที่นำทรัพย์สินนั้นออกขายทอดตลาดใหม่ และแจ้งให้ผู้ซื้อเดิมทราบกำหนดวันเวลาขายด้วย เมื่อขายได้เงินเท่าใด ถ้าหักค่าใช้จ่ายต่างๆ ค่าเสียหายและค่าธรรมเนียมแล้วยังไม่คุ้มราคาค่าขายทอดตลาดครั้งก่อน ให้พนักงานเจ้าหน้าที่จัดการเรียกร้องให้ผู้ซื้อเดิมชำระเงินส่วนที่ยังขาดนั้น ตลอดจนเสนอคดีต่อศาลหากจำเป็น

ข้อ ๖๖ เมื่อผู้ซื้อชำระราคาตามข้อ ๖๓ และหรือปฏิบัติตามข้อ ๖๔ ครบถ้วนแล้ว หากทรัพย์สินที่ขาย

(๑) เป็นประเภทที่จะต้องแก้ไขทะเบียนชื่อผู้เป็นเจ้าของ ให้พนักงานเจ้าหน้าที่เสนอเลขธิการเพื่อแจ้งให้พนักงานซึ่งรับผิดชอบเกี่ยวกับทรัพย์สินนั้นๆ จัดการแก้ไขทะเบียนให้แก่ผู้ซื้อด้วยหรือ

(๒) มีสัญญาผูกพันอยู่อันเป็นคุณแก่ทรัพย์สินนั้น ให้พนักงานเจ้าหน้าที่จัดการเพื่อให้ผู้ซื้อได้รับช่วงสิทธิและหน้าที่ตามสัญญานั้นเท่าที่จะสามารถทำได้

ข้อ ๖๗ การขายทอดตลาดทรัพย์สิน ซึ่งปรากฏชื่อผู้ยื่นนอกจากนายจ้างเป็นเจ้าของรวมอยู่ในทะเบียนหรือในหนังสือสำคัญแสดงกรรมสิทธิ์ ให้พนักงานเจ้าหน้าที่กักเงินส่วนของผู้ยื่นไว้เพื่อจ่ายแก่ผู้มีสิทธิต่อไป

การร้องขอคืนส่วนตามวรรคหนึ่ง หรือการร้องขอคืนส่วนทรัพย์สินอื่นนอกจากที่ปรากฏตามวรรคหนึ่งให้ผู้ร้องยื่นคำร้องเป็นหนังสือต่อเลขานุการ และให้พนักงานเจ้าหน้าที่ทำการสอบสวนข้อเท็จจริงแล้วเสนอเลขานุการสั่งการ เมื่อเลขานุการมีคำสั่งประการใดให้แจ้งให้ผู้ร้องทราบ

เงินที่พนักงานเจ้าหน้าที่กักส่วนไว้ตามวรรคหนึ่ง ถ้าผู้มีสิทธิมิได้เรียกเอาภายในห้าปีนับแต่วันขายทอดตลาดให้ตกเป็นของสำนักงาน

ข้อ ๖๘ ผู้ซื้อที่ดินซึ่งจะมีสิทธิขอหักส่วนได้ใช้แทนราคาซื้อ คือ

(๑) ผู้ที่มีชื่อในโฉนด หรือเอกสารสิทธิในที่ดินร่วมกับนายจ้าง

(๒) เจ้าหนี้บุริมสิทธิเหนือที่ดินที่ขายตามคำชี้ขาดของศาล

ข้อ ๖๙ ในกรณีที่ผู้ซื้อได้วางเงินมัดจำตามข้อ ๖๓ หรือข้อ ๖๔ ไว้แล้ว แต่ไม่ชำระเงินที่ค้างตามกำหนดให้รับเงินมัดจำนั้นเสียแล้วนำทรัพย์สินนั้นออกขายทอดตลาดใหม่ เว้นแต่เงินมัดจำที่รับจะเพียงพอแก่การชำระหนี้ที่ค้างทั้งหมดตามข้อ ๗๓ และเมื่อขายใหม่แล้วได้เงินเท่าใด เมื่อหักค่าใช้จ่าย ค่าเสียหายและค่าธรรมเนียมแล้ว ยังไม่คุ้มราคาค่าขายทอดตลาดครั้งก่อน ให้พนักงานเจ้าหน้าที่จัดการเรียกร้องให้ผู้ซื้อเดิมชำระเงินส่วนที่ยังขาดอยู่นั้น ตลอดจนเสนอคดีต่อศาลหากจำเป็น

หากผู้ซื้อขอคัดการชำระเงินหรือการปฏิบัติตามข้อ ๖๔ โดยมีเหตุผลอันสมควรให้พนักงานเจ้าหน้าที่เสนอเลขานุการเพื่อพิจารณาสั่งการ

ข้อ ๗๐ หากเงินมัดจำที่รับไว้ตามข้อ ๖๙ มีจำนวนคุ้มกับหนี้ที่ค้างอยู่ทั้งหมดตามข้อ ๗๓ ก็ให้นำเงินที่รับนั้นส่งใช้หนี้เป็นลำดับไปตามข้อ ๗๓ แล้วเสนอเลขานุการเพื่อมีคำสั่งถอนการยึดหรืออายัดทรัพย์สินต่อไป

ข้อ ๗๑ ถ้าเงินมัดจำที่รับไว้มีจำนวนไม่คุ้มกับหนี้ที่ค้าง ให้พนักงานเจ้าหน้าที่เก็บรักษาเงินนั้นไว้ก่อน เมื่อขายทรัพย์สินได้แล้วจึงให้นำเงินที่ขายได้ในครั้งหลังมารวมกับเงินมัดจำที่รับไว้ แล้วจัดใช้หนี้ที่ค้างเป็นลำดับไปตามข้อ ๗๓

ในกรณีที่พนักงานเจ้าหน้าที่ได้นำทรัพย์สินที่มีการวางมัดจำไว้แล้วมาขายทอดตลาดอีก แต่ไม่มีผู้ซื้อทรัพย์สินดังกล่าว ให้เสนอเลขานุการพิจารณาอนุญาตให้นำเงินมัดจำที่เก็บรักษาไว้มาจัดใช้หนี้ที่ค้างตามข้อ ๘๓ ไปพลางก่อน

ข้อ ๘๒ ถ้าปรากฏว่าทรัพย์สินที่ยึดไว้นั้นเสื่อมสลายไปทั้งหมด หรือถึงขนาดทำให้ไร้ค่าก็ดี หรือหลุดพ้นไปจากอำนาจตามคำสั่งยึดหรืออายัดของเลขานุการก็ดี หรือมีเหตุอื่นใดอันทำให้พนักงานเจ้าหน้าที่ไม่สามารถขายทอดตลาดทรัพย์สินนั้นได้อีกต่อไปก็ดี ให้พนักงานเจ้าหน้าที่เสนอเลขานุการเพื่อสั่งการตามความเห็นสมควร หรือนำเงินมัดจำที่รับจากการขายทอดตลาดทรัพย์สินดังกล่าวซึ่งได้เก็บรักษาไว้มาจัดใช้หนี้ตามข้อ ๘๓ แล้วแต่กรณี

ข้อ ๘๓ เงินที่ได้จากการขายทอดตลาดหรือจำหน่ายทรัพย์สินซึ่งยึด หรืออายัดในส่วนของนายจ้างรวมทั้งเงินมัดจำที่รับไว้ตามระเบียบนี้ให้จัดใช้หนี้ตามลำดับ ดังนี้

(๑) ค่าใช้จ่ายตามหมวด ๖

(๒) เงินสมทบและเงินเพิ่มที่ค้างชำระ

ถ้ามีเงินเหลือให้คืนแก่นายจ้างต่อไป ทั้งนี้หากนายจ้างมิได้เรียกเอาภายในห้าปีให้ตกเป็นของกองทุน

หมวด ๖

ค่าใช้จ่าย

ข้อ ๘๔ ค่าใช้จ่ายทั้งปวงเกี่ยวกับการตรวจสอบทรัพย์สิน การยึด อายัด และขายทอดหรือจำหน่ายทรัพย์สินให้นายจ้างเป็นผู้รับผิดชอบ ทั้งนี้ ค่าใช้จ่ายดังกล่าวให้เป็นไปตามระเบียบที่เลขานุการกำหนด

ข้อ ๘๕ ค่าใช้จ่ายตามข้อ ๘๔ ให้สำนักงานเป็นผู้ออกเงินทตรงไปก่อนและให้หักออกจากเงินที่ได้รับจากนายจ้าง หรือการขายทอดตลาดหรือจำหน่ายทรัพย์สิน

ข้อ ๗๖ กรณีที่ไม่มีการขายทอดตลาดหรือจำหน่ายทรัพย์สินหรือต้องการดำเนินการตาม
ข้อ ๔๑ ให้พนักงานเจ้าหน้าที่แจ้งให้นายจ้างวางเงินค่าใช้จ่ายตามข้อ ๗๔ เสียก่อน

ประกาศ ณ วันที่ ๒๒ กันยายน พ.ศ. ๒๕๔๘

สมศักดิ์ เทพสุทิน

(นายสมศักดิ์ เทพสุทิน)

รัฐมนตรีว่าการกระทรวงแรงงาน